

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Pénteken, December' 21-dikén, 1827.

Spanyol Ország.

A' Monitör ezeket írja, Madriti Újságok szerént, November 30-dikáról: A' Király és Királyné Valentziából Tarragonába utazván, midőn Nov. 22-dikén Vinarózbába érkeztek, a' határon, melly a' Valentziai Királyságot a' Catalóniai Hertzegségtől elválasztja, győzdelmi kaput találtak felállítva, mellyen külömbféle, 's a' Királynak ide tett utazására tzelőző, rajzolatok és jelek szemléltettek. — Minthogy a' Királyi Udvar Tarragonába érkezett, az akasztások és főbe lövettetések, mellyek itt ezen hónap elejétől fogva sűrűn történtek, most megszűntek, vagy legalább egy időre félbeszakasztattak.

Hivatalos jelentés szerént, az Ő Felségek pompás bemenetelek napja Dec. 4-dikére van meghatározva.

Nagy Britannia.

Egy Br. Királyi hajó érkezett Genuába, melly az oda való Kormányzékhez hivatalbeli irásokat vitt Máltából, Nov. 8-dikáról. — Codrington Anglus Admirális Máltában volt. A' három egyesült Hatalmasságok Admiráljaik, annak végre hajtására, a' mit a' Görög rabló hajók ellen Kormányzékük meghatároztak, számos fregátokból és más apróbb hajókból álló felfegyverkezett tengeri erőt szedtek össze.

Német Ország.

A' Portugalliai Regens Dom Miguel Kir. Hertzeg Stuttgárdba Dec. 12-dikén reg-

gel megérkezvén, az Anglus Király nevű vendégfogadóba szállott. A' Würtembergi Király azonnal oda küldötte a' maga General-Adjutánsát, hogy szerentsésen lett megérkezésén örömét jelentvén, a' Régens Kir. Hertzeget magához ebédre megkérje. Az után a' Régens Kir. Hertzeg a' Királynak és Királynénak látogatásokra menvén, mellyet Ő Felségek is visszazonoztak, a' Főváros nevezetességeit nézte meg, 's a' fényes ebéd után, mellyre minden külső Országi Követek, Kir. Miniszterek és számos Generálisok is hivatalosok voltak, estve a' Játékszinben is megjelenvén, éjjel 11 órakor útját Páris felé tovább folytatta.

Frantzia Ország.

A' Párisi Újságlevelek szerént, azon Frantzia Sereg-osztály, melly Barcellónában volt őrizeten, mihelyt Spanyol Ország-határából Frantzia Országba ért, ott békesség-állapotbeli zsoldra szállított le.

A' Deputátusok választása nemcsak Párisban adott a' zenebonáskodásokra alkalmatosságot, hanem Frantzia Orzágnak más több városaiban is; mellyekben mind a' Rojalisták, mind a' Liberalis részről valók, minden mesterkedéssel azon voltak, hogy mindenik a' maga felekezetéből valót választhasson; 's erre nézve minden kigondolható 's nyughatatlanító híreket terjesztettek el, hogy tzeljokat elérhessék. Több helyeken katonaság által kellett a' fellázasztott békételenkedőket letsendesíteni.

Ezen legközelebbi Deputátusok választásának következtése a Párisi Oppositóval tartó Újságok szerint e' lett: Azon 428 Deputátusok közzül, a' kikből az új Kamará fog állani, 181 tagok vannak, kik az előbbeni Kamarában is tagok voltak, újak tehát 287-ten választattak. — Az Oppositó részéről az előbbeni Kamarában 81-en ültek, ezek közül a' mostani választás szerint 71 újra Deputátusnak választott, és így a' régiek közül 10-en maradtak ki; a' Ministerialis részről pedig a' régiek közül 110-en lettek újra Deputátusokká.

A' Monitör, melly Dec. 11-dikén jött ki ezeket írja. Collet tengeri Comendánstól, ki Algír előtt a' mi kis hajós osztályunkat vezérli, egyenes tudósítások érkeztek, Nov. 22 dikéről. Az ő Osztálya akkor már egy Fregáttal és több, húsz ágyús Brigg hajókkal, szaporodott 's erősödött; még egy Fregátot várt Bresztből; 's a' szerint négy Fregáttal és három Briggel fog Algír előtt fel 's alá evezgetni. Ejszakra Oránnál és a' Tenezi foknál van egy fregátunk és két Brigg hajónk; keletre pedig Bonánál és Tunisnál, egy Fregát, egy Korvét és egy Brigg. — A' Tunisból jött levelek szerint, Algírból oda szárazon érkezett tudósítások, egy ütközetet írnak le, melly, Oct. 4 dikén, két Frantzia Fregát u. m. az Amphitrite a' Galathea, és az Algieri hajós sereg között történt; a' mellyet ekként adnak elő: Az Algíri hajós sereg osztály ebből állott: egy 40 ágyús és 600 emberrel rakott Fregátból, egy 40 ágyús és 400 emberrel rakott Korvet-ből két Polacréból, mellyek közül mindeniken 22 ágyú és 300 ember volt, két Brigg-Gályából, mindeniken 14 ágyú volt 230 emberrel, és három Gonlétből, mindenik 12 ágyús volt 200 emberrel. E' szerint a' tizenegy hajó 3260 emberrel volt megrakva. Az Algíri Dey azt ígérte a' tengeri katonáknak, hogy ne-

kiek minden Frantzia Fregátért, mellyet elfoghatnak 100,000 piasztert ad, és ezenkívül minden elfogott ágyúért 1000 piasztert. Ezen kívül, a' Komendánsnak egy Kaftánt és egy drága kardot. Az ütközetben, a' mint az Algíriaiak beszélnek, ő közülök 24-en estek el, és 62-en megsebesítettek. — Collet Komendáns azt írja, hogy az October 4-dikén történt ütközet óta egyetlen egy hajó sem evezett ki az Algíri tengeröbölből.

Továbbá a' Monitör azt is írja, hogy a' Navarini ütközet híre és az az általöszerontatott egyesült Török és Algíri hajós sereg felől való tudósítás Tunisba Nov. 16-dikán tétetett közönségessé, és hogy a' város tsendessége legkissebbé sem háborítatott meg.

A' Lyoni Közönséges Újság (Gazette universelle) melly, hanem első, legalább egy a' legjelesebb Király Ügye mellett buzgó Frantzia Újságlevelek közül, ilyen vizsgálódásait közli, legközelebbi darabjában, a' Frantzi Országbeli zűrzavaros dolgok állapotjáról.

A' mint valaha a' Római birodalom végromlásakor történt, éppen úgy igyeksenek most a' Sophisták és Rhétorok az emberi elmét hatalmok alá keríteni. Képtelenségek, elmefuttatások nyomják el a' böltsességet. Közönségessé lett kétértelmű kifejezések rontják el az egész nyelvet, kiváltképpen, mikor a' tiszta erköltsiségről (moralról) és az igazságról vagy szót. A' józan okosság szava a' közönséges és nyilvánvaló dolgok folytatása körül mind inkább némúltni kezd. Nem sokára, a' helyes megfogások rendje helyett, a' vallási és politikai dogmáknak tsak némelly zűrzavaros elegyítése marad fenn. Minden féle vélekedések, systemák, érzések csoportozva küzdven egymással; nem sokára lehetetlen lesz az ennyire összezavart gondolatoknak tolongásaiban vala melly köz érzést észrevenni.

A' nemzet képviselőjének választása véghez ment. Ezen köznépi jussnál nagyobb sőt felségesebb előttünk már nem lehet, melly által a' nemzet azon uralkodó hatalomban részesül, melly által ő kormányoztatik. A' pogányok egy ilyen szertartáshoz imádkozások és áldozatok által készültek: ualunk az indulatosságok heveskedése és a' pártoskodók viaskodásai között az egyházi pásztorok szava is alig hallathatott. Külömben is tsak kiáltó szó vala az a' pusztaiban; elnyomta azt az istentelenségeknek lármája; az emberi nemzet új tanítóji megfoghatatlannak találták azt, mi módon mehettek a' püspökök annyira, hogy a' válás győzedelme megnyerése végett, az egek áldásáért könyörögjenek.

Az idő philosophiája vala az, melly a' választásokat vezette, és a' törvényhozó test tagjait szinte tsak egyedül maga közül válogatta.

Frantzia Ország alkotmányának fundamentomos törvénye azt kívánja, hogy a' Királyhoz képviselők küldessenek; a' Királyi szék az a' megsérthetetlen szentség, melly előtt a' Királynak szolgáji és barátjai megjelenjenek. Ezen méltóságos Küldésre nézve, előre is fel kell tenni, hogy hit és bizodalom való, nem tsak, hanem hogy arra mind a' kettő szükségesképpen meg is kívántatik. Az a' politikai nagy Zsinat, mellyet mi Kamaráknak nevezünk, mindenektől, kik abban hivatal szerint megjelennek, megkívánja, hogy ők az abban előlülő legfőbb Hatalommal egy szív- és egy lélek ké legyenek. Ez a' törvénynek lelke és betűje. Az olyan képviselő követek, kik nem Royalisták, e' részben valóságos kivételek kúl tekintethetnek; az ő ottani pusztá megjelenések az Országalkotmány törvénytáblájának (a' Chárta) általhágása és megrontása; mert az, a' ki a' törvénytáblát adta, nem akarhatta azt, hogy ez a' Chárta az ő Hatalma lerontásának eszközmíve lenne. Már pedig

minden politikai hatalom, mellynek a' törvénytábla adott fennállást, és a' melly nélkül annak létele nem is volna, mihelyt az a' Királyi Principiumnak ellene dolgozik, nyilvánságosan, tsupántsak ez által már, a' Chárta ellen támasztott Pártütésé válik; mert az által nemtsak az Ország alkotmányának törvénytáblája megrontatik, hanem minden Nemzeti törvényes Intézetek is végromlással fenyegettetnek; 's a' fundamentomos törvényeknek nem egy, hanem minden tzikkelyei megsértetnek, minthogy azoknak őket egybekaptsoló lelke és értelme, nem az, hogy talán idő jártával feledékenységbe megy, hanem még a' felséges törvényadóval egy korban előkötől is már kigúnyoltatik és törvénynek lenni tagadtatik.

Joniai Szigetek.

A' Corfu szigetéből, Nov. 19-dikén költ Újság ezeket írja: A' múlt hétfőn e' f. hónap 12-dikén reggel, az a' tudósítás érkezvén ide, hogy egy Görög zászlós tengeri rablóhajó Gomenizza táján (melly Corfu-val által ellenben Albania partján fekszik) kovályog és olázkodik, parantsolatot adott ki a' Kormányshék, hogy a' Jóniai Sónerhajó Castlereagh azonnal készüljön fel, és mint hogy dél felől éppen erős szél fujt, egy Jóniai Gőzhajóhoz (mellynek neve Szír F. Ádám) alattság (hajóhuzó vastag kötél) által hozzá köttetnék, hogy az a' nevezett rablóhajót üzöbe vehetné. A' parantsolat három óra alatt teljesített, 's estvefelé a' Sóner a' Gőzhajóval 's az elfogott rablóhajóval együtt, mellynek neve Calliope 's Kapitánya Niccolo Sismopulo, az idevaló kikötőhelybe vissza érkezett.

Ugyan ezen Újságlevél még ezt jelentti. — Egy Ausztriai Ts. K. Golett, Sophia nevezetű, mellynek Kapitánya Dabovich e' f. hónap 14-dikén evezett ki ezen kikötőhelyből, hogy egy Ts. K. Aurora nevű, 's több más Ausztriai keres-

kedő hajókat, mellyek a' tengeri rablók-tól tartván, B a t r i ó n á l gyűltek öszve, oltalma alá vévén, egy darabig az Adriai tenger torkolatra elkésérjen. Onnan tegnap ide vissza eveztében reggeli 7 órakor a' Porto Palermoi tenger magasán két hajóval találkozik szembe, ú. m. egy Mistiek-el és egy két árbotzú M a r t i g a n a formájú hajóval. Ezen utolsó, a' S o p h i á h o z közelítvén elsőben Ánglus- később pedig Görög Zászlót függesztett ki, 's ennek bizonyosságául egy ágyú lövést tétett. A' Kommendánsa által szállította magát a' S o p h i a hajóra, hogy hiteles írásait előmutassa; de mivel azok Görögül voltak, 's azoknak megerősítésekre a' S o p h i a Kapitánya magát alájok nem írhatta, azt kívánta a' Görög Hajós Kapitánytól, hogy követné őtet Corfuig, hogy papírosait ott megvizsgáltathassa. A' Rablóhajós erre látszott ráállani; de alig hogy a' hajójára visszatért, midőn a' helyett, hogy ígérete szerént, a' Sophia után evezett volna, megfordult, és társával együtt Porto Palermó felé tartott. A' Sophia Komendása' fenyegetődéseinek, semmi fogagantja nem lévén, parantsolta, hogy a' hajók felé egy gyújtó rakétát löjjenek ki, mellyre a' rabló hajók ágyúkkal és kartátsokkal feleltek. Az verekedés reggeli kilentz óráig tartott. A' Martigana nagyon megrongáltatván, annak emberei közül némellyek a' Mistick hajóra igyekeztek, hogy megszabadulhassanak. Ezt látván a' S o p h i a Kapitánya, annak fordult, gondolván, hogy a' Martigana nem fogna már többé tüzelni; azomban észrevette, hogy egy azon hátra maradt ember ágyút tölt, újra ennek fordulván arra tizenkét gyújtó rakétát lövetett, mellyek közül az egyik a' puszkaporos magazinumon keresztül ment, 's a' hajó a' levegőbe azonnal felvettetett. A' hajón volt 45 ember közül 15 a' vízbe halt, öten a' verekedés alatt elestek, és hatan a' S o p h i a emberei által megsza-

badittattak 's a' hajóra felvétettek, a' többiek a' Mistiek-en elfutottak, a' mellyet a' S o p h i a utól nem érhetett. A' S o p h i á n tsak egy ember öletett meg kartáts által; egy pattantyús pedig tsekély sebet kapott. Az elfogottak közül három Görög, harman pedig külföldiek.

Ujabb Tudósítások Frantzia Országból

A' Gazette de France, Dec. 12-dikén költ darabjában, a' tengeri dolgokra ügyelő Miniszternek egy hivatalbeli levele vagyon de Rigny Vice Admirálishoz, mellynek értelme ez:

Párisban Nov. 29-dikén 1827.

Vice Admirális Úr! Több ízben előmbbe terjesztette már az Úr nekem, hogy a' kormányozása alatt lévő hajóknak megkettőztetett munkásságok mellett is felette nehéz a' Levantai tengeren elhatalmazott tengeri rablásokat meggátolni; mivel a' Görög Országi ideigvaló Kormányzék sem elég iparkodással nintsen, sem arra elég eszközzel nem bír, hogy a' tengeri rablók törvénytelen elvetemedéseiket, mellyek Görög zászlókat függesztnek ki, zabolázhassa. A' tengeri kereskedés bátorságba helyheztetésére, a' Király az Úrnak ezen parantsolatott szabja elébe, hogy minden felfegyverkezett Görög zászlójú hajót, mellyeket az Úr kormánya alatt lévő hajós segreg hajói a' tengeren előtalálnak elveteszen és azokat Toulonba küldhesse, kivéven egyedül a' mostani Görög Kormányzéknek igaz értelemben való hadi hajóit.

B é t s.

Ő Tsászári Királyi Felsége méltóztott Mélt. N á d a s d y Leopold Urat Ts. Kir. Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

A' Tsász. Kir. armádánál ilyen változások estek: Mühlheimi M u m b Ferencz, Feldmarsal-Lieutenant, és osztályos Generális, 'Temesvár' hadi Kormányozójává lett;

— Petrich András, F. M. L. és a' Vá-
czi Ludovica' volt helybeli Directora, a'
Genie Testhez általvitetett.

Előmozdítottak: Feldmarsal - Lieute-
nantokká ezen General-Majorok: Lili-
bergi Báró Abele Ferencz; Báró Lan-
genau Károly Fridrik Gustáv, a' Maini
Frankfurtban lévő Középponti Katona-Bíz-
tosságnál teljes hatalmú Biztos, ezen hí-
vatalnak megtartásával; és Báró Fürsten-
wä r t h e Károly.

General Majorokká lettek ezen Obeste-
rek: Roszenecki Báró Roszner József,
a' 40 számú Würtembergi gyalog Rege-
mentből, Herczeg Würtemberg Feldmar-
sal mellett, ezen Tiszt hivatalának megtar-
tásával; Báró Mengen Wilhelm, a' 2-dik
számú Lajos Bajor Király Dragonos Re-
gementjéből; és Nestor János, a' 10-
dik számú Bánáti határőrző gyalog Rege-
mentből.

Oberst-Lieutenanttá lett: Bildsteini
Diller Leopold Major a' 8 dik számú
Kienmayer Huszár Regimentből; és Ma-
jorra Lehnhoff August Kapitány az 5-
dik számú könnyű lovas Regimentben,
mind ketten a' magok Regimentjeikben. —
Radványi Miklósy József, Pensióban lé-
vő Major, a' Kienmayer 8-dik számú Hu-
szár-Regimentben második Majorrá lett.

Pensióba tétettek: De Georgi Ber-
talan, Oberst-Lieutenant, a' tengeri gya-
log Batalion Commandánsa; több Majo-
rok, és Kapitányok.

A' betegek közönséges Ispotályának a'
Directiója ezen Intézet részéről háládatos-
ságból közönségesse teszi, hogy Wert-
heimer Emmanuel ki 1822-ben halt meg,
ezen Intézetnek testamentomában 50 for.
hagyott legyen ezüst pénzben. Továbbá az
idevaló Irgalmas Szerzetesek Filastroma ré-
széről; hogy a' megholt, míg élt eszten-
dönként 50 forinttal segítette ezüst pénz-
ben a' Leopoldvárosi szegények Beteghá-

zát, és a' Landstrassén a' lábbodozó Be-
tegek Ispotályát.

*A' pénzfolyamat December' 20-dikán ;
közép árr :*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 88 7/8

Az 1820-béli sorsosok, 144

Az 1821-béli hasonlók, 115

Béts városa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligá-
tzióji, 44 keltek, mind C.P-ben.

A' Bankó Aktziák keltek 1040 2/5 forinton.
Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Nagyságos Horgosi Kárász Miklós
Úr, Ts. Kir. Tanácsos eddig a' Törvény-
székbeli Királyi Személyes Jelenlét' Itélő-
mestere a' Fő Méltóságú Országbirói Hí-
vatal' Itélőmesterévé nevezetett.

Posonból. Dec. 18 dikán. Tegnap
reggeli 9 órakor kezdődött Ts. Ns. Poson
Vármegyében a' Karoknak és Rendeknek
közönséges Gyűlések, mellyben ennek nagy
érdemű szeretett Első Alispánya, Mélt.
Beleházi Bartal György Úr, a' Kir.
személyes Jelenlét Törvényszéki Helytartó-
jának Itélőmesterévé kinevezetvén, eddig-
való Hivatalát letette, és ennél fogva a'
Tekintetes Karoktól és Rendektől elbűtsü-
zott. Szívre ható érzékeny, és hathatós ki-
fejezésekkel teljes Beszédét a' jelenlévők
mély figyelemmel és megilletődéssel hall-
gatták. Elvesztése fájdalmat, megtisztelte-
tése örvendezést gerjesztvén mindenekber,
ezen egymással tusakodó érzések öszveüt-
közése kitkit mélyen megilletett. Szívreha-
tó beszédére a' második Alispány Tekinte-
tes Takáts Gáspár Úr szinte olyan éke-
sen szóllással felelt. Erre Gróf Pálffy Fe-
rentz Ó Nagysága felkelvén, mind a' Per-
sonális eránt viseltető tiszteletének jeléül,
mind a' kinevezetett Itélőmester Úr sze-
mélye eránt való hajlandóságból, abbéli kí-
vánságát terjesztette elő, hogy mind ket-

tőjöknek kifestett lépeiket örök emlékezetnek okáért a' Ns. Vármegye Gyűlése Palotájába felfüggesztethesse. A' Méltos. Ítélmester Úrnak minden ez ellen tett kifogásaira is, tsakugyan a' második Alispány Úr javallására, a' feltétel megállapított. Jeles ékesen szóllással beszéllettek ezután Fő Tiszt. Kratoquila István Kánonok Ő Nga deákul, Tek. Frank Alajos Táblabíró Úr, és Tek. Fekete Fő Notárius Úr Magyar Nyelven. Továbbá Méltóságos Báró Pongrácz Úr deákul és végre Jablanczy Gen. Perceptor Úr Magyarul. Ennyi ékes Beszélők mindent öszveszedtek, a' mit ezen Ns. Vármegyének első Tisztségét fáradhatatlan munkássággal viselte kormányozójáról jót mondhattak, a' mi mind tsupán tsak igazság volt. Ezek élljen kiáltások között|végezödvén, a' Méltos. Fő Ispány Gróf Pálffy Erneszt Ő Nagyságának levele olvastatott fel, mellyben a' Ns. Vármegye azonközben való Kormányára, addig is, míg a' Megyének Tisztújítása elkövetkezne, Tekint. Jablanczy eddig volt Generális Perceptor Urat nevezte ki. — A' feljebb említett szép és fontos foglalatú Beszédek ki fognak nyomtattni.

Méltóságos Fáji Fáy Barnabás Úrnak, Sz. István Apostoli Király Rende Vitézének, Tsász. Kir. Udvari Tanátsosnak, mint Ts. Ns. Ung Vármegye' Fő-Ispányának előlülése alatt, ezen Ns. Vármegye Decemb. 4 dikén Tiszti újítást tartott, melly nagy tsendességgel ment végbe. Ennek következésében első Al-Ispány lett: Tek. Biharfalvi Nemes Lőrincz Úr; második Al-Ispány: Tek. Palóczy Horváth Simon Úr, Fő-Jegyző: Tek. Csaszlóczi Petrovay István Úr; első Al-Jegyző: T. Tabódy Pál; második Thurászky István Urak. — Fő-Szolga-Bírák: T. Fodor N., Szemere György, Kende László, és

Sziksza y N. Urak. Al-Szolga-Bírák: Pribék Antal, Buday Vincze, és Kürthy Urak. — Fő-Adószedők: T. Csicseri Orosz Péter, és Tomcsányi Gábor Urak. — Fő-Fiscális: T. Buday Ferencz Úr; Vice-Fiscális: Vásárhelyi N. Úr.

Tiszta hazafiúi örömmel közöljük a' Tudományos Gyűjteménynek e' f. eszteni XI-dik Kötetéből a' nemes-lelkű buzgó Hazafiúságnak egy itt következő ritka példáját; tudván, hogy ennek olvasása Erdemes Olvasóinkat hasonló öröm érzésekkel hatja meg. De minthogy, ezen Ujság árkus, az ezen tárgy felől közlött szép és fontos előadást, egész kiterjedésében itt nem közölheti, a' többit későbbben fogjuk a' Tudományos Gyűjteményből ezen Ujság mellett, különös Toldalékban kiadni.

I n t é z e t e k.

Hazánk' jobb lelkeinek azon édes ohajtását, mellynél fogva ezek a' pallérozott Külföld' számos példáihoz képest minden Törvényhatóságinknál köz használhatású nyilvános Könyvtárt, és így tudományos műveltetésünk' legszükségeseb segéd-eszközeinek szaporodását kívánják, első, ki szülő-földére (Komáromra) nézve teljesíteni szerentsés volt Tekintetes Tudós Kultsár István Úr, a' Magyar Nemzeti Ujságnak Pesten első alapítója, 1806 óta tsüggedhetetlen szorgalmú Irója, 's Nemzetiségünket tárgyazó minden Szépnek 's Jónak hatóságos ápolója, terjesztője, életének 68-dik 's ujság szerkeztetési pályája' 22 dik eszteniét azon példás hazafi tettel ditsőítvén: hogy kedves tisztelt Földieinek tsinosodásokra, a' már néhány évek előtt az ottani Rajz-iskolának adott jeles mennyiségű rajzkészületeken, 's példányokon kívül, most fényderítésül 5—4 ezer kötetnyi görög, deák, frantzia, német 's magyar Könyv gyűjteményt ajándékozott. Ne-

veli ezen szép adomány' bletsét tetemesen a' nap is, mellyen az ajándéki Oklevél költ, tudniillik: e' folyó 1827-dik October' 4 dike mint Kegyelmes Koronás Fejedelmünk' névnapja; — neveli a' szíves lelkes elfogadás, mellyre azt Tek. Komárom Vármegye' Rendei viszonz-jutalmazólag méltaták; neveli végre a' hon-'s hazaszereteten kívül azon czélirányos gondoskodás, mellynél fogva e' Könyvtári nyilvános Intézetet a' Nagy Erdemű Ajánló 's Pártfogók honfiaiuknál verseny igyekezetel megörökíteni 's gyarapítani serénykesznek, úgy annyira: hogy mind ezeknek illetőleg érthetésökre, de hála-emlékül 's példa ösztönül is, szükséges az e' tárgyban költ Alapítvány-levelet a' Tek. Megyének hivatalos Irományaival együtt, egész eredetiségökben megismértetnünk.

(A' többi későbbben, Toldalékban következik).

E r d é l y.

Ó Ts. K. Felsége e' f. esztendőben Nov. 22-dikén költ kegyelmes rendelése szerint, Orvos Doctor M. b. Pataki Sámuel Úrnak az Erdélyi Nagy Fejedelemség volt Proto-medicusának halála után, ezen megüresült Hivatatra 's egyszersmind pedig az Erdélyi Nagy Mélt. Királyi Guberniumnál az egészséget tárgyazó Referensi Tanátsnokságra is Orvos Doctor Méltos. Ferentzi József Urat méltóztatott kinevezni, minekutánna ezen Hivatalt 1826-diktól fogva helytartóképpen ditséretes buzgósággal viselte.

K o l o s v á r o n. Dec. 2-dikán 1827.

A' mai nap, emlékezetes innepe volt, az ide való Évang. Réformátusoknak. Ma, ugyan is, mint az Advent első Vasárnapján Uri Sz. Vatsorába részesedvén a' Hívek, ennek ki osztása a' nagy Templomban egy újonnan készült, és ezen alkalma-

tossággal egyszersmind felezentelt Úr Asztaláról történt, mellyet Év. Ref. Pap Tiszt. Szilágyi Sámuel Úr ajándékozott az Úr Házának. — A' Alkalmatosság szerént való igen szép és gyökeres beszédet tartott, Tiszt. Császár Sámuel Úr, arról; hogy misoda érzésekkel kelljen részesedni az Úri Szent Vatsorába, 's innen misoda kötelességek háromolnak reánk. A' hathatós ékesenszollással mondott munkát a' mindenféle Vallásúakból öszve gyült igen díszes Publicum nagy buzgósággal és elragadtatással hallgatta, valaminthogy a' Kollégymbéli ifjuság, ezen nevezetes innepet, jeles harmóniával ékesítette. A' Prédikáció elmondása után, a' Tiszt. Prédikátor leszállván, elébb egy buzgó könyörgéssel megszentelte az újonnan bé mutatott Úr Oltárát, melly azután muzikális harmónia közt meg terítettett, 's róla a' Híveknek a' mennyei áldás, ki osztogattatott, az Anyaszentegyház bé vett rendtartása szerént. — Az asztal maga új ízlés szerént, igen tsinoson épült, — szép emblémekkel díszesítve — a' közepén az Úri Sz. Vatsorát ábrázoló kép Leonardo da Vinci festése szerént. — Köszönet és tisztelet a' buzgó Közönség nevében az érdemes ajándékozónak, ki Vallásos érzésének és Heresztyén buzgóságának igen szép példáját adta, melly jóltévő indulatot bár sokan követnének. I. Sz. F.

Superintendens Wächter János Úr Prédikációji Hirdetésének folytatása:

Semmi változás a' válogatott Prédikációkban nem esett, ha szintén maga az Iró némelly változtatásokat tett volna is azokon, ha nyomtatás alá azokat maga elkészithette volna. — A' válogatás munkája nehéz dolog volt; mert a' hol annyi jól ki dolgozott munkák között csak keveset kell ki válogatni, ott nehéz volt el

határozni mellyik munka lehetett érdeme-
sebb az elsőbbségre. — Egy egész eszten-
dőre való Predikáziókat fog magában fog-
lalni ez a' jeles Gyűjtemény, és így min-
pen nagyobb Innep napokon, 's a' rendes
Vasárnapokra valókat, rész szerint az In-
nepi, 's a' Vasárnapi ki szabott Evange-
liumok, rész szerint pedig az Apostolok
Leveleiből a' meghatározott szakaszok té-
ettek fundamentomúl az elmélkedésekre.
— Külömböző időkből 's esztendőkből
készült munkák lesznek öszve szedve, oly
móddal, hogy bizonyági legyenek annak
is miképen tökéletesítette magát a' meg-
bódogúlt időről időre; szabadon válasz-
tott Letzkékről is több Tanítások felvétet-
tek, a' mellyek leginkább magokon vise-
lik bélyegét a' meghólt Úr gondolkozása,
és nemes érzése módjának. — Azon Ta-
nítása fogja bé rekeszteni a' Gyűjteményt
a' mellyet leg utoljára tartott a' Bétsi Evang.
Templomban e' folyó esztendőnek kezde-
tében, mellyben 33 egész esztendő alatt
olly híven, 's nevedő köz meg elégedés-
sel hirdette az Isten országának Titkait. —
A' kiknek közelébből vólt szerentséjek
tisztelni, 's halgatni a' megbódogúlt Urat,
azoknak szívekben az ő képe, orátori hang-
ja 's hathatós természetes előadásának
módja soha el nem fog enyészni, a' kik-
nek pedig ez a' szerentséjek nem lehetett,
legalább valamennyire megismerhetik ezen
Gyűjteményből az ő nemes Lelkét, érzé-
keny atyai szívét, felemelkedett gondolko-
zása, eleven és szép elől adása módját,
az ő példájának követésére ez által is ser-
kentetnek, 's hólta után is az ő nyomdo-
kain menvén sokaknak vigasztalásokra, ok-
tattatásokra, a' virtusra való serkenteté-

sekre nagy haszonnal munkások lehetnek. —
(A' közelebb kiadott levelünkben, ugyan
ezen Jelentésben, véletlen belejött hiba,
a' 389 lapon, a' 2-dik hasábon, a' legutol-
sósó szó: h i t e l e z ő helyett olvastassék: t i s z-
t e l ő).

Hogy a' mult posta napi, és mai Uj-
ságban is kevesebb politikai dolgok van-
nak, mint rendszerint szoktak lenni, an-
nak kell tulajdonítani, mivel egy néhány
nap óta az Újságok, mind a' mellett is,
hogy a' dolgok mostani állapotja sok ne-
vezetes történetekre fejthődhetik ki; igen
keveset foglalnak magokban, a' mi emlí-
tést érdemlene. Meggyőződve vagyunk
egyébaránt is a' felől, hogy Érdemes Ol-
vasóink ilyen esetben, sokkal öröme-
sebb olvasnak Hazánkat illető előadásokat,
mint vagy bizonytalan és minket semmi tekin-
tetben nem illető híreket, vagy tsupa azt
mondják-on épült olyan újságokat,
mellyeket, hogy az árkus velek teljék, ki-
írni, 's idővel ismét, mint nem igazakat
visszahúzni legkönnyebb munka lenne;
vagy olyan külső Országi változásokat,
eseteket, és hivatalokra lett előmozdításo-
kat, mellyek sem gyönyörködtető, sem ta-
núság szerzők, sem akármelly tekintetben
előttünk emlékezetre méltók nem lehetnek.
Egyébaránt, e' részben, azon váratlan eset
környülállása is eléggé kimentheti, az Ér-
demes Olvasók előtt, ennek mostani azon-
közben való Szerkesztetőjét, hogy boldo-
gult Írójának véletlenül történt halála után
az Újságnak nem tsak írása, hanem ren-
des elküldötése gondját is egyszerre 's
minden előre való készületek nélkül vette
által.

A' jövő posta napon, Kedden, éppen azon napra esvén Karátsony első napja, Ujságot
nem nyomtattathatunk; de annak elmaradását kifogjuk pótolni.